

Column: De Nieuwe Klimaat Economie

24 SEPTEMBER, 2013 • DOOR ROLAND KUPERS

Sinds de financiële crisis van 2008, houden zorgen over de economische groei aan. Het voorzichtige optimisme in de VS wordt getemperd door de extreem ongelijke verdeling van de baten van de groei. Europa zit nog midden in de storm, al ziet het hier en daar een lichtpuntje. Maar in India en – in veel mindere mate – China verzamelen zich donkere wolken.

Tegen deze achtergrond verschijnt volgende week het nieuwe verslag van het IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change), dat alle kennis over het klimaat nog eens op een rijtje zet. Naar verluidt zal het IPCC zowel stellen meer dan ooit overtuigd te zijn van de ernst van de dreiging als concluderen dat de temperatuurstijgingen wellicht een beetje later optreden dan eerder voorspeld. Dat is, gegeven de onzekerheden van klimaatvoorspellingen, een alles behalve geruststellend idee.

Polarisatie

De heersende opinie in het politieke middenveld zal hiervan kennis nemen, haar zorg uiten, maar prioriteit geven aan het bestrijden van de economische malaise. Dat er een tegenstelling bestaat tussen het primaat van de economische belangen en het klimaat lijkt voor velen vast te staan. Maar is dat wel zo? Of beter gezegd:

wanneer is er sprake van een tegenstelling en wanneer niet? Welke maatregelen bevorderen het noodzakelijke economische herstel én helpen de weg van koolstofarme groei inslaan?

Dit zijn grote maatschappelijke, economische en ecologische dilemma's, die in de toenemende polarisatie niet erg goed uit de verf komen. Dat is jammer. Klimaatbeleid is niet een politiek thema – of zou het niet moeten zijn. In puur economische termen is er sprake van marktfalen, waarbij de consequenties van economische ontwikkeling niet goed in het marktmechanisme tot uiting komen.

Machthebbers

Het helpt niet wanneer er simplistische argumenten aangevoerd worden, zoals dat wind- en zonne-energie de werkgelegenheid enorm zouden doen stijgen. Daarvoor is de energiesector een te klein deel van onze economie. Ook pogingen om via het prijsmechanisme koolstof in het handelsverkeer op te nemen, stuiten op systemische problemen. De Europese Emissie Handelssysteem (ETS) is het belangrijkste experiment op dat gebied (naast China), maar het ETS struikelt over het onvermogen om de lessen van de praktijk in koerscorrecties te vertalen.

Om uit deze impasse te geraken, wordt vandaag in New York de Global Commission on the Economy and Climate gelanceerd. Met als vlaggenschip *The New Climate Economy*. Het project richt zich op de machthebbers in het hart van het economische systeem: de ministeries van financiën, handel en economie, de institutionele investeerders en de ondernemers.

Ecologische beschaving

Het project gaat onderzoeken welke economische maatregelen groei en herstel bevorderen én belangrijke klimaatvoordelen hebben. De Commissie brengt daartoe zeven onderzoeksinstituten samen uit zes continenten. Het project staat onder toezicht van oud-president Felipe Calderon van Mexico, andere voormalige staatshoofden, ministers van financiën en leiders uit het zakenleven. Een groep vooraanstaande economen, waaronder Nick Stern en Daniel Kahneman, geeft advies. De overheden van zeven landen financieren het initiatief.

Weinig beleidsmakers gaan uit van klimaatbeleid. Onder druk van hun bevolking en hun kiezers zijn groei en ontwikkeling hun primaire zorg. Toch hebben landen als Duitsland en Zuid Korea 'groene groei' in het hart van hun beleid geplaatst. China introduceerde het idee van een 'ecologische beschaving' in het vijfjarenplan.

Darwinistische strijd

De Amerikaanse warenhuisgroep Walmart reduceert energiegebruik in de inkoopketen, Coca Cola werkt aan het elimineren van HFC's in de koeling en de Wereldbank financiert geen kolencentrales meer. In de venture capital-wereld begint de Darwinistische strijd tussen groene winnaars en verliezers te woeden; een teken dat de economische motor op gang komt. Dat betekent dat er sinds de verschijning van het Stern-rapport over de economische effecten van klimaatverandering in 2006 veel praktijkervaring is opgedaan.

Meer duidelijkheid over de verhouding tussen economisch beleid en decarbonisatie is van groot belang. Het debat is onnodig gepolariseerd. Het *New Climate Economy* project is vast besloten hier nieuw licht op te laten schijnen.

Roland Kupers is Associate Fellow aan de Universiteit van Oxford, zelfstandig consultant en heeft de opstartfase van het New Climate Economy project geleid.

Over deze schrijver, Roland Kupers:

Roland Kupers is Associate Fellow aan de Universiteit van Oxford en zelfstandig consultant.